

Бізнес-центр «Євразія»
вул. Жилинська 75, 01032, Київ, Україна
тел: +38 044 390 55 33; факс: +38 044 390 55 40

www.aruc.org.ua

Прес-реліз
19 квітня 2011 р., Київ

Асоціація протидії недобросовісній конкуренції обговорила проблему фальсифікацій та недобросовісної конкуренції на фармацевтичному ринку України

14 квітня 2011 р. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація протидії недобросовісній конкуренції» (АПНК) збрала круглий стіл на тему «Небезпечно для здоров'я: подрібні ліки! Контрафакт і недобросовісна конкуренція на фармацевтичному ринку», до участі в якому запросила представників фармацевтичної галузі, державних органів, громадських організацій і медіа, щоб обговорити проблему фальсифікації продукції на фармацевтичному ринку України і виробити можливі способи боротьби та захисту від контрафакту.

Торгівля подрібними лікарськими засобами є сьогодні серйозною проблемою міжнародних масштабів, оскільки виробництво та розповсюдження контрафактних лікарських засобів, окрім нанесення значних фінансових збитків державі та фармацевтичним компаніям, створює загрозу для життя та здоров'я населення.

За словами Валерія Стеціва, директора Департаменту регуляторної політики в сфері обігу лікарських засобів і продукції в системі охорони здоров'я МОЗ України, члена постійно діючої Робочої групи по відстеженню шляхів розповсюдження фальсифікованих лікарських засобів, субстанцій, ввезених на територію України, руху використаного та списаного технологічного обладнання, що може бути використане для виробництва фальсифікованих лікарських засобів, проблемою фальсифікацій ліків Міністерство охорони здоров'я України активно займається вже більше 10 років.

В. Стеців закликав до системного наукового підходу у вирішенні даної проблеми. Необхідна серйозна наукова підготовка менеджерів усіх ланок обігу лікарських засобів. В зв'язку з цим проводиться спільна наукова робота МОЗ України з Міністерством освіти, Академією медичних наук і учбовими закладами, підпорядкованими Міністерству охорони здоров'я.

Під час заходу Валерій Стеців також представив до уваги аудиторії друге видання Довідника фальсифікованих лікарських засобів, виявлених на території України за останні 10 років. Довідник орієнтований на студентів, практикуючих спеціалістів, співробітників медичних закладів; з його допомогою можна ознайомитися з ознаками та основними відмінностями оригінальних препаратів і підробок.

Важливим аспектом боротьби з контрафактними ліками В. Стеців назвав співробітництво на рівні органів місцевого самоврядування і органів центральної виконавчої влади. «Наразі на рівні органів місцевого самоврядування практично у всіх областях існують вже прийняті регіональні програми боротьби з фальсифікованими лікарськими засобами і передбачені певні процедури їх фінансування», – зазначив він.

Третім основним кроком, на думку доповідача, є кооперація Державної інспекції з контролю якості лікарських засобів МОЗ України (Держлікінспекції) з відповідними регуляторними органами країн ЄС і СНД. «З останніми (країнами СНД – ред.), зокрема, – повідомив держслужбовець, – підписані меморандуми про взаємообмін інформацією і співробітництво».

Бізнес-центр «Євразія»
вул. Жилианська 75, 01032, Київ, Україна
тел: +38 044 390 55 33; факс: +38 044 390 55 40

www.aruc.org.ua

В своєму виступі директор Департаменту організації державного контролю якості лікарських засобів Державної інспекції з контролю якості лікарських засобів МОЗ України Сергій Дубовицький розповів про трирівневу систему контролю якості лікарських засобів, що діє в Україні. Це посерійний контроль ввезених на територію України ліків, вхідний візуальний контроль кожної серії лікарських засобів і, наостанок, державний вибірковий контроль якості ліків, який здійснюється державними інспекторами.

В результаті роботи такої системи із 119579 серій лікарських засобів, ввезених на територію України за 2010 рік, на лабораторний контроль якості було направлено 11600 ліків і видано 129 негативних результатів щодо якості ввезеної продукції.

«З метою захисту споживачів і виявлення фактів ухилення від держконтролю якості лікарських засобів при ввозі між Держлікіньською і Державною митною службою України укладена угода про інформаційне співробітництво», – зазначив С. Дубовицький.

Крім того, при Держлікіньській створена постійно діюча Робоча група по відстеженню шляхів розповсюдження фальсифікованих лікарських засобів, субстанцій, ввезених на територію України, руху використаного та списаного технологічного обладнання, що може бути використане для виробництва фальсифікованих лікарських засобів. Основним завданням Групи є координація дій Держлікіньської, Державної митної служби України, Служби безпеки України і Міністерства внутрішніх справ України, а також Департаменту регуляторної політики в сфері обігу лікарських засобів МОЗ України в рамках боротьби з розповсюдженням фальсифікатів на ринку ліків.

За 2010 рік територіальні органи Держлікіньської МОЗ України провели 1096 спільних перевірок із правоохоронними органами, в результаті яких видано 551 приписів щодо усунення порушень вимог законодавства, 496 приписів щодо заборони лікарських засобів, оформлено 309 постанов, накладено штрафів на суму більше 78 тис. грн.

Олексій Гашицький, начальник Відділу прав інтелектуальної власності Управління нетарифних заходів регулювання Державної митної служби України заявив, що згідно чинного Митного кодексу України відслідковувати окремі товарні потоки можливо тільки на підставі заяв власників майнових прав. Так, з моменту вступу України до СОТ значних фактів затримки великих партій підробних ліків саме на підставі заяв правовласників не зафіксовано. При цьому більшість проблем по даному питанню у правовласників виникають саме щодо захисту прав інтелектуальної власності на діючі речовини.

Беручи до уваги вищезазначені проблеми, наразі розробляється новий Митний кодекс. «В новому проекті значним чином розширюється перелік тих об'єктів права інтелектуальної власності, які можуть контролюватися митними органами при переміщенні через кордон, і щодо них можуть подаватися заяви правовласниками», – повідомив О. Гашицький.

Таким чином, можливості Державної митної служби України буде розширено, змінюється сам підхід до захисту прав інтелектуальної власності – взято курс на європейську модель, що є великим кроком у боротьбі з контрафактом в цілому і підробними лікарськими засобами зокрема.

Бізнес-центр «Євразія»
вул. Жилианська 75, 01032, Київ, Україна
тел: +38 044 390 55 33; факс: +38 044 390 55 40

www.aruc.org.ua

В продовження теми захисту прав інтелектуальної власності Олександр Дорошенко, судовий експерт, заступник директора Науково-дослідницького інституту інтелектуальної власності Академії правових наук України, говорив про недоліки українського законодавства в області захисту прав інтелектуальної власності. Так, охоронні документи, які видаються в Україні, в тому числі на лікарські засоби та діючі речовини, часто виявляються неповноцінними та неякісними, створюючи в результаті можливості для зловживань у сфері розповсюдження лікарських засобів, порушень прав інтелектуальної власності на фармацевтичному ринку і фальсифікування медичних препаратів.

«Інертною є сама система, тому і не видно зрушень в бік покращення законодавства захисту прав інтелектуальної власності», – завершив О. Дорошенко.

Наталія Мещерякова, судовий експерт, голова Комісії з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій Українського національного комітету Міжнародної торгової палати, голова ініціативної групи BASCAP в Україні, висвітлила проблему недобросовісної реєстрації торгових знаків для товарів і послуг, що є особливо поширеною сьогодні практикою в Україні.

Одним із видів таких порушень, наприклад, є реєстрація заявником торгової марки без відома виробника препарату, що вводить споживача в оману щодо походження препарату, а виробника обмежує в можливостях продажу і проведення рекламних дій на цій території.

Мають місце також випадки реєстрації товарного знаку, схожого до ступеня змішення з відомою назвою лікарського засобу, але з іншими властивостями, що створює пряму загрозу життю та здоров'ю споживача. Зареєстровані знаки з описовими або асоціативними елементами також можуть вводити споживачів в оману щодо їх справжніх властивостей.

Наостанок Н. Мещерякова ще раз підкреслила небезпеку проблем, що створюються за недобросовісної реєстрації знаків для товарів і послуг, а саме: перешкоджання добросовісній конкуренції на фармринку та введення в оману споживачів і фармацевтів.

Про діяльність Антимонопольного комітету України в рамках боротьби з фальсифікатом і недобросовісною конкуренцією на ринку фармацевтичної продукції розповіла учасникам круглого столу Оксана Кондратьєва, начальник Управління розслідувань недобросовісної конкуренції АМКУ.

Вже понад 2-х років Комітет успішно займається питаннями порушень в області рекламування лікарських засобів і розповсюдження інформації, що вводить в оману. За цей час Комітетом розглянуто більше 300 справ порушень конкурентного законодавства у вигляді розповсюдження неправдивої інформації про ліки, що вводить в оману споживачів.

При цьому О. Кондратьєва повідомила про значні порушення в даній сфері, в тому числі з боку відомих фармкомпаній: «У нас (в АМКУ) є багато компаній, які є і заявниками і відповідачами одночасно. Тобто, відомі компанії у нас також в Україні порушують».

В ході дискусій представники фармацевтичного ринку України – відомі міжнародні компанії та українські виробники, серед причин розповсюдження фальсифікованих і неякісних лікарських препаратів в Україні назвали недосконалість чинного законодавства і відсутність кримінальної відповідальності за виробництво та реалізацію таких препаратів.

Бізнес-центр «Євразія»
вул. Жилинська 75, 01032, Київ, Україна
тел: +38 044 390 55 33; факс: +38 044 390 55 40

www.aruc.org.ua

Адміністративна відповідальність у вигляді накладення штрафів не є достатньо переконливим застереженням для порушників.

На завершення заходу Олексій Ясінський, віце-президент Асоціації протидії недобросовісній конкуренції» (АПНК) підсумував, що тільки шляхом об'єднання зусиль державних органів, бізнесу та громадськості можна ефективно боротися з проблемою контрафакту й недобросовісною конкуренцією. «Задля досягнення результатів потрібен якісний і постійний діалог між усіма задіяними сторонами, особливо в рамках обговорень законодавчих ініціатив і нововведень. І наша Асоціація в цьому діалозі готова виступити своєрідним «містком» між бізнесом і владою з метою ефективної взаємодії, врахування інтересів усіх сторін і напрацювання результативних рішень», – підкреслив О. Ясінський.

Асоціація протидії недобросовісній конкуренції (АПНК) є Всеукраїнською громадською організацією, створеною в Україні з метою сприяння розвитку добросовісних конкурентних відносин на національному і міжнародному рівні, захисту членів організації від проявів недобросовісної конкуренції, розповсюдження принципів чесної і справедливої конкурентної боротьби.

Прес-служба АПНК: pr@aruc.org.ua, +38 (044) 390-5533